

Årsberetning 2019

Praksisudvalget ved Københavns Universitet

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	3
2. KONKRETE SAGER.....	5
Sag 33/2019.....	5
Sag 38/2019.....	5
Sag 41/2019.....	6
Sag 42/2019.....	6
Sag 47/2019.....	7
3. KØBENHAVNS UNIVERSITETS REGLER OM HÅNDBLIVNING AF SAGER OM TVIVLSOM FORSKNINGSPRAKSIS OG VIDENSKABELIG UREDELIGHED.....	8
4. VEJLEDNINGEN ”BEHANDLING AF SAGER VEDRØRENDE MISTANKE OM VIDENSKABELIG UREDELIGHED OG TVIVLSOM FORSKNINGSPRAKSIS PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET”	15
5. PRAKSISUDVALGETS KONFERENCE DEN 16. SEPTEMBER 2019.....	23
a) Beskrivelse af konferencen (vedlagt invitationerne)	24
b) Program til Praksisudvalgets konference	25
c) Praksisudvalgets brev af 10. december 2019 til prorektor	26
6. PRAKSISUDVALGETS MEDLEMMER	27

1. Indledning

Hermed afgiver Udvalget vedr. ansvarlig forskningspraksis (Praksisudvalget) ved Københavns Universitet sin årsberetning for 2019.

Praksisudvalget har i 2019 afholdt 5 møder.

I løbet af 2019 har Praksisudvalget modtaget 12 nye anmeldelser, hvoraf 1 anmeldelse er blevet afvist. 5 anmeldelser omhandlede tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget har i 2019 færdigbehandlet i alt 5 sager, hvoraf:

- 3 sager blev optaget til behandling i 2019.
- 2 sager blev sendt til Praksisudvalget fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed efter de havde været behandlet i nævnet.

Praksisudvalget har i 2019 oversendt 6 sager til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Nævnet har i beretningsåret truffet afgørelse i 2 sager, der var blevet oversendt af Praksisudvalget i 2018. I begge sager fandt nævnet, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed.

Praksisudvalgets færdigbehandlede sager er omtalt i kapitel 2.

I 2019 blev ”Københavns Universitets regler for god videnskabelig praksis” erstattet af ”Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed.”

Lov om videnskabelig uredelighed mv., der trådte i kraft den 1. juli 2017, indeholder en ny terminologi, som blandt andet indebærer, at reglerne har skiftet navn. Reglerne er medtaget i kapitel 3.

Praksisudvalget har i 2019 udgivet vejledningen ”Behandling af sager vedrørende mistanke om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis på Københavns Universitet”, der bl.a. indeholder en beskrivelse af Praksisudvalgets sagsbehandling. Vejledningen er medtaget i denne årsberetnings kapitel 4.

Forskning og Innovation ved Københavns Universitet har, som omtalt i udvalgets beretning for 2018, udarbejdet udkast til retningslinjer for *Named Person*-ordningen. Arbejdet med retningslinjer for *Named Person*-ordningen ved Københavns Universitet er ikke endeligt afsluttet i 2019 og vil derfor tillige blive omtalt i Praksisudvalgets beretning for 2020.

Når arbejdet med retningslinjer for *Named Person*-ordningen afsluttes, er det Praksisudvalgets hensigt at få indsat et kapitel om ordningen i ”København Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed”.

I 2019 har Praksisudvalget gennem Danske Universiteter haft en dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vedrørende nævnets sagsbehandlingstid, som Praksisudvalget anser for at være ganske langvarig. Nævnet arbejder på at nedbringe sin sagsbehandlingstid.

Praksisudvalget afholdt den 16. september 2019 konferencen ”Studerende i forskning på Københavns Universitetets BA- og KA-uddannelser”. Dens formål var at inspirere til øget inddragelse af studerende i forskning og at kortlægge og foreslå løsninger på de problemstillinger vedrørende god videnskabelig praksis, som en sådan inddragelse kan give anledning til.

Konferencen er nærmere omtalt i kapitel 5.

Udvalgets medlemmer er anført i kapitel 6.

Professor Thomas Riis fra Det Juridiske Fakultet (formand) fratrådte Praksisudvalget ultimo 2019, og professor Mads Bryde Andersen blev udpeget som nyt medlem. Ultimo 2019 fratrådte professor

Peter Sandøe (næstformand) fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet Praksisudvalget, og professor Merete Nordentoft blev udpeget som nyt medlem. Professor Hanne Foss Hansen fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet fratrådte medio 2019 Praksisudvalget, og lektor Inge Kryger Pedersen blev udpeget som nyt medlem. Professor Barbara Ann Halkier fra Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet fratrådte Praksisudvalget ultimo december 2019, og udpegning af nyt medlem forventedes ved årets udgang.

2. Konkrete sager

Praksisudvalget har i beretningsperioden færdigbehandlet nedenstående 5 sager.

Sag 33/2019

Udtalelse af 6. december 2019

Tema: forfalskning

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have forfalsket i forbindelse med anmeldtes arbejde i anmelders laboratorium. Sagen var tidligere blevet afvist af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed grundet manglende kompetence og blev af nævnet henvist til behandling i Praksisudvalget. Anmeldte afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at anmeldte havde foretaget ændringer i en database og manipuleret med ”gel blots”, samt at det var anmeldtes intention, at de pågældende data og resultater skulle offentliggøres i et internationalt tidsskrift

Sag 38/2019

Udtalelse af 10. december 2019

Tema: plagiering

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have plagieret i sin ph.d.-afhandling, da anmeldte i 10 tilfælde havde anvendt tekst fra forskellige kilder uden at kreditere disse. Sagen havde været behandlet i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, der traf afgørelse om, at plagieringen kun havde haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen og rapporteringen af forskningen og henviste sagen til behandling i Praksisudvalget. Anmeldte afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på antallet af tilfælde af tekstlighed, samt at nogle af de i ph.d.-afhandlingen plagierede tekstpassager var af en vis længde.

Sag 41/2019

Udtalelse af 21. juni 2019

Tema: Forfatterskab

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved som korresponderende forfatter at have foretaget en række dispositioner i forhold til en konkret videnskabelig artikel, uden forudgående orientering eller samtykke fra artiklens øvrige forfattere. Anmeldte afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at anmeldte ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis, da Praksisudvalget vurderede, at der var tale om en mindre forseelse.

Sag 42/2019

Udtalelse af 21. juni 2019

Tema: Forfatterskab (Sag 42)

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om de anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved ikke at ville indgå i dialog om medforfatterskab til en videnskabelig artikel. De anmeldte i sagen afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at de anmeldte ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget vurderede, at anmelder ikke havde ydet et substantielt bidrag til idéen bag eller designet af arbejdet eller til tilvejebringelsen, analysen eller fortolkningen af data til publikationen, hvorfor anmelder ikke var berettiget til medforfatterskab eller havde haft krav på at blive tilbudt at opfylde kriterierne for medforfatterskab. Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at anmelder i en kort periode henover fem måneder assisterede ved tilvejebringelse af rådata og efterfølgende deltog i bearbejdning af samme rådata, hvilket ikke i sig selv kan anses som et substantielt bidrag.

Sag 47/2019

Udtalelse af 9. december 2019

Tema: interessekonflikt

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om anmeldte havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at lade data indhentet af Landbrug & Fødevarer indgå i en ph.d.-afhandling, samt ved ikke at have angivet, at der var interessekonflikter i forbindelse med to publikationer. Anmeldte afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at anmeldte ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. I forhold til påstanden vedrørende data lagde Praksisudvalget bl.a. vægt på, at der ikke forelå dokumentation for, at anmeldte i forbindelse med indsamlingen af data eller i forbindelse med den efterfølgende analyse af data, havde udvist tvivlsom forskningspraksis. I forhold til påstanden om interessekonflikter lagde Praksisudvalget bl.a. vægt på, at det tydeligt fremgår af publikationerne, at anmeldte er ansat hos Landbrug & Fødevarer.

3. Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed

Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed

Kap. 1. Almindelige bestemmelser

Formål

§ 1.

Formålet med disse regler er at fremme ansvarlig forskningspraksis ved Københavns Universitet samt at skabe grundlag for den virksomhed, der udøves af Udvalget vedr. ansvarlig Forskningspraksis (Praksisudvalget), jf. nærmere kap. 2.

Stk. 2.

Reglerne angår forskning, som er udført eller udføres ved Københavns Universitet, eller som danner grundlag for en grad givet ved Københavns Universitet. Reglerne angår også forskning udført i andre sammenhænge af ansatte ved Københavns Universitet.

Stk. 3.

Reglerne angår forskning, herunder aspekter af undervisning, formidling og myndighedsopgaver, der er baseret på forskning.

Grundlag

§ 2.

Bedømmelsen af, om en given praksis er i overensstemmelse med kravene til ansvarlig forskningspraksis, foretages efter gældende lovgivning, som på tidspunktet for vedtagelse af nærværende regler er lov nr. 383 om videnskabelig uredelighed m.v. af 26. april 2017, samt efter ”Den danske kodeks for integritet i forskning” udarbejdet af Uddannelses- og

Forskningsministeriet. Som fortolkningsbidrag benyttes andre bredt accepterede institutionelle, nationale og internationale retningslinjer for integritet i forskning, f.eks. Vancouver-reglerne (International Committee of Medical Journal Editors), "European Code of Conduct for Research Integrity" (European Science Foundation) og "The Singapore Statement on Research Integrity" (World Conferences on Research Integrity).

§ 3.

Ansvarlig forskningspraksis skal fremmes på en sådan måde, at hensynet til forskningsfriheden ikke tilsidesættes.

Kap. 2. Udvalget vedr. ansvarlig forskningspraksis (Praksisudvalget)

Praksisudvalget

§ 4.

Rektor nedsætter et udvalg til behandling af spørgsmål om ansvarlig forskningspraksis, betegnet "Udvalget vedr. ansvarlig forskningspraksis (Praksisudvalget)".

Stk. 2.

Som medlemmer kan udpeges professorer, lektorer eller seniorforskere ved Københavns Universitet. Fra hvert af fakulteterne SUND og SCIENCE udpeges to medlemmer, mens der fra hvert af fakulteterne HUM, JUR, SAMF og TEOL udpeges ét medlem. Der udpeges på tilsvarende måde en suppleant for hvert medlem. Medlemmer og suppleanter udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan finde sted. Indkaldelse af suppleanter finder normalt kun sted ved medlemmers længerevarende forfald.

Stk. 3.

Praksisudvalgets medlemmer og suppleanter udpeges af fakulteternes akademiske råd.

Stk. 4.

Praksisudvalget vælger formand og næstformand blandt sine medlemmer.

Stk. 5.

Praksisudvalget fastsætter en forretningsorden.

Stk. 6.

Praksisudvalget kan indhente sagkyndig bistand fra personer, der repræsenterer særlig indsigt i et bestemt fagområde, jf. også kap. 5.

§ 5.

Praksisudvalget fungerer som et uafhængigt organ.

Stk. 2.

Praksisudvalget er i sit virke, herunder i sin bedømmelse af konkrete sager, uafhængigt af rektor og er således i disse sammenhænge ikke underlagt dennes instruktionsbeføjelser.

Stk. 3.

Rektor sikrer sekretariatsbetjeningen af Praksisudvalget.

Stk. 4.

Sekretariatet bistår formanden og udvalget i deres arbejde efter aftale med formanden.

Opgaver

§ 6.

Praksisudvalget har til opgave at

- 1) bidrage til at klargøre de eksisterende normer for ansvarlig forskningspraksis,*
- 2) tage initiativ til, at der på Københavns Universitet foregår en drøftelse af normerne for ansvarlig forskningspraksis,*
- 3) vurdere, om anmeldelser til Praksisudvalget vedrører tvivlsom forskningspraksis eller videnskabelig uredelighed, jf. nærmere kap. 4*
- 4) behandle sager om tvivlsom forskningspraksis, jf. nærmere kap. 5.*

Stk. 2.

Praksisudvalget kan herudover – efter opdrag fra rektor eller af egen drift – stille forslag om regler og vejledninger om ansvarlig forskningspraksis.

Stk. 3. Praksisudvalget træffer selv bestemmelse om tilrettelæggelsen af sit arbejde.

Stk. 4. Praksisudvalget afgiver en årlig beretning om sin virksomhed.

Kap. 3. Anmeldelse af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed

Initiativ

§ 7.

Anmeldelser vedrørende tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed med relation til Københavns Universitet skal indgives til Praksisudvalget.

Stk. 2.

Til brug for anmeldelse af en sag skal Praksisudvalgets anmeldelsesblanket benyttes. Anmeldelsesblanketten findes på Praksisudvalgets hjemmeside.

§ 8.

En sag kan rejses for Praksisudvalget ved, at

- 1) en navngiven fysisk eller juridisk person indgiver en skriftlig anmeldelse,*
- 2) en person, som ønsker at blive rensset for verserende rygter eller beskyldninger, anmoder udvalget herom ved skriftlig anmeldelse.*

Kap. 4. Anmeldelser om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed

§ 9.

Hvis anmeldelsen drejer sig om videnskabelig uredelighed, oversender Praksisudvalget sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, såfremt anmeldelsen indeholder oplysninger om

- 1) *det videnskabelige produkt, der er genstand for anmeldelsen,*
- 2) *den eller de forskere, som anmeldelsen vedrører,*
- 3) *de påstande om videnskabelig uredelighed, der fremsættes, og*
- 4) *begrundelsen for de fremsatte påstande om videnskabelig uredelighed.*

Stk. 2.

Praksisudvalget udarbejder efter dialog med nævnet en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder og oversender sagen til nævnet indenfor 3 måneder efter modtagelse af behørig anmeldelse.

Stk. 3.

Praksisudvalget afviser at oversende sagen til nævnet, hvis de i stk. 1, nævnte oplysninger ikke fremsendes af anmelder. Praksisudvalget overvejer, om der i stedet er grundlag for at behandle sagen som en sag om tvivlsom forskningspraksis, jf. kap. 6.

Stk. 4.

Praksisudvalget kan efter en konkret vurdering afvise at oversende en sag til nævnet, hvis Praksisudvalget vurderer, at påstandene i en anmeldelse ikke drejer sig om videnskabelig uredelighed.

Kap. 5. Behandling af sager om tvivlsom forskningspraksis

Frister

§ 10.

En sag vedrørende tvivlsom forskningspraksis skal rejses for Praksisudvalget inden rimelig tid efter, at den, der tager initiativ til sagen, har eller burde have haft de nødvendige forudsætninger for at rejse den. En sag, der rejses efter § 8, stk. 1, nr. 1, må ikke vedrøre forhold, der er mere end 5 år gamle, når sagen påbegyndes ved Praksisudvalget, og en sag, der rejses efter § 8, stk. 1, nr. 2, må ikke vedrøre rygter eller beskyldninger, som har været den pågældende bekendt i mere end seks måneder, når Praksisudvalget anmodes om at behandle sagen. I særlige tilfælde kan Praksisudvalget se bort fra disse frister.

Afvisning

§ 11.

Praksisudvalget kan afvise at behandle en sag om tvivlsom forskningspraksis, hvis anmeldelsen findes åbenbart grundløs eller ikke findes at have betydning for de formål, som udvalget skal varetage, jf. § 1.

Berostillelse

§ 12.

Hvis det samme forhold behandles af en anden myndighed eller et andet organ, kan behandlingen stilles i bero, indtil afgørelse foreligger herfra. Praksisudvalget vejleder forinden den, der har indbragt sagen for Praksisudvalget, herom.

Oplysning

§ 13.

Praksisudvalget sørger for, at sager om tvivlsom forskningspraksis oplyses tilstrækkeligt. Praksisudvalget kan indhente udtalelser fra sagkyndige.

Stk. 2.

Praksisudvalget kan til behandling af en sag om tvivlsom forskningspraksis etablere et ad hoc-udvalg af sagkyndige, hvori det fagområde, hvortil sagen hører, i særlig grad repræsenteres. Personer, som ikke er medlemmer af Praksisudvalget, kan indgå i ad hoc-udvalg. Et ad hoc-udvalg afgiver indstilling til Praksisudvalget. For ad hoc-udvalg gælder reglerne i § 14, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3.

Udtalelse

§ 14.

Praksisudvalget afslutter sagsbehandlingen med en udtalelse om, hvorvidt der foreligger en adfærd, der kan karakteriseres som tvivlsom forskningspraksis. Sagsbehandlingen skal i almindelighed afsluttes inden 6 måneder, efter at sagen er rejst for Praksisudvalget.

Stk. 2.

Praksisudvalget sender sin udtalelse til sagens parter og til rektor til orientering og evt. videre foranstaltning.

Stk. 3.

Er der ikke enighed i Praksisudvalget, skal mindretallets standpunkt og begrundelse anføres for sig.

Klage

§ 15.

Praksisudvalgets udtalelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Regelgrundlag

§ 16.

Forvaltningslovgivningens regler finder anvendelse i forhold til Praksisudvalget og ad hoc-udvalg og disses indstilling.

Kap. 6. Ikrafttræden m.m.

§ 17.

Reglerne træder i kraft den 6. december 2019.

Stk. 2.

Praksisudvalget afgiver efter behov en redegørelse til rektor om reglernes anvendelighed, herunder forslag til evt. justeringer.

Københavns Universitet den 6. december 2019

Henrik Wegener, rektor

/Vicedirektør for Rektorsekretariatet, Søren Nedergaard

4. Vejledningen ”Behandling af sager vedrørende mistanke om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis på Københavns Universitet”

Behandling af sager vedrørende mistanke om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis på Københavns Universitet.

Københavns Universitet

Indholdsfortegnelse

- 1. Praksisudvalgets opgaver*
- 2. Definitioner*
- 3. Named Person ordningen på Københavns Universitet*
- 4. Regler for Praksisudvalgets behandling af sager*
- 5. Anmeldelse af en sag til Praksisudvalget*
- 6. Tidsfrister for anmeldelse af sager til Praksisudvalget*
- 7. Afvisning af anmeldelser til Praksisudvalget*
- 8. Behandling af anmeldelser til Praksisudvalget*

1. Praksisudvalgets opgaver

Udvalget vedrørende god videnskabelig praksis (i det følgende Praksisudvalget) er nedsat i henhold til Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis af den 1. september 2013.

Anmeldelser om mistanke om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed vedrørende forskning udført ved Københavns Universitet, eller forskning som danner grundlag for en grad givet ved Københavns Universitet, indgives til Praksisudvalget.

Sager om tvivlsom forskningspraksis kan fx være sager om selvplagiering, forfatterskabssager eller sager om interessekonflikter. Tilfælde af plagiering, forfalskning eller fabrikering, som ikke er af en

sådan grad, at der er tale om egentlig videnskabelig uredelighed, kan tillige udgøre tvivlsom forskningspraksis. Se i øvrigt lovens definition nedenfor i punkt 2.

I henhold til lov om videnskabelig uredelighed m.v.¹ § 19, stk. 1, behandler Praksisudvalget sager om tvivlsom forskningspraksis. Hvis Praksisudvalget vurderer, at en sag vedrører videnskabelig uredelighed oversender Praksisudvalget sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed efter lovens § 10, stk. 3.

2. Definitioner

Følgende fremgår af lov om videnskabelig uredelighed m.v. § 3, stk. 1:

”§ 3. I denne lov forstås ved:

Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

2) Fabrikering: Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.

3) Forfalskning: Manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer samt ændring eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.

4) Plagiering: Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

5) Tvivlsom forskningspraksis: Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.

6) Videnskabeligt produkt: Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

7) Forsker: En person, der er ph.d.-studerende, har en ph.d.-grad eller har tilsvarende kvalifikationer.

8) Forskningsinstitution: En offentlig dansk institution, der udøver forskning.

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed, jf. stk. 1, nr. 1, omfatter ikke

1) tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen,

2) spørgsmål om videnskabelige teories holdbarhed og

3) spørgsmål om forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.”

¹ Lov nr. 383 om videnskabelig uredelighed m.v.af 26. april 2017

3. Named Person ordningen på Københavns Universitet

En Named Person har til opgave at rådgive medarbejdere ved Københavns Universitet, som ønsker vejledning i spørgsmål vedrørende tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed.

Praksisudvalget opfordrer til først at drøfte sager vedrørende mistanke om tvivlsom forskningspraksis eller videnskabelig uredelighed med fakultetets Named Person.

4. Regler for Praksisudvalgets behandling af sager

Praksisudvalgets sager behandles efter reglerne i forvaltningsloven² samt lov om videnskabelig uredelighed m.v.

Endvidere har Københavns Universitet i medfør af lov om videnskabelig uredelighed m.v. § 20 på www.praksisudvalget.ku.dk offentliggjort retningslinjer for behandling af sager om tvivlsom forskningspraksis.

Retningslinjerne kan findes her:

Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis

Praksisudvalget kan alene tage stilling til spørgsmål om tvivlsom forskningspraksis, jf. ovenfor om Praksisudvalgets opgaver.

Praksisudvalget tager ikke stilling til eventuelle personalemæssige reaktioner som følge af sager om tvivlsom forskningspraksis, idet eventuelle personaleretlige spørgsmål behandles på den sædvanlige måde. Dette gælder også behandling af spørgsmål om brud på tavshedspligt og lignende personale- og strafferetlige forhold.

Sagens oplysning og partshøring

Inden Praksisudvalget afgiver udtalelse i en sag, sørger Praksisudvalget for at tilvejebringe alle relevante oplysninger i sagen.

² Lov nr. 433 om forvaltningsloven af 22. april 2014 med senere ændringer

Praksisudvalget kan herunder rekvirere alt relevant materiale og om fornødent anmode vedkommende fakultet/institut om at beslaglægge bevismateriale.

I forbindelse med sagens behandling, vil der endvidere blive foretaget en høring af sagens parter. Bemærk i den forbindelse, at oplysninger sendt til Praksisudvalget, herunder høringssvar med bilag, som udgangspunkt vil blive sendt i høring hos alle sagens parter.

Vejledning og repræsentation

Praksisudvalgets sekretariat vejleder i fornødent omfang klager og indklagede om udvalgets sagsbehandling.

Parterne i en sag ved Praksisudvalget kan lade sig repræsentere af andre, herunder en advokat, eller lade sig bistå af en bisidder, såfremt de måtte ønske det.

Aktindsigt

Praksisudvalgets sager er omfattet af reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Parter i sager som behandles af Praksisudvalget eller Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, skal derfor være opmærksomme på, at sagens dokumenter potentielt kan blive udleveret i forbindelse med en konkret anmodning aktindsigt.

Fortrolighed

Praksisudvalget opfordrer i forbindelse sagsbehandlingen klager og indklagede til at behandle sagen fortroligt, så længe den er under behandling i Praksisudvalget.

5. Anmeldelse af en sag til Praksisudvalget

Praksisudvalget kan behandle sager, der indbringes ved anmeldelse fra enhver fysisk eller juridisk person, eller fra en person som ønsker at blive rensset for påstande om tvivlsom forskningspraksis eller videnskabelig uredelighed.

Der stilles ikke krav om en retlig interesse i sagen.

Endvidere behandler Praksisudvalget sager, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed oversender til Praksisudvalget, fordi nævnet har vurderet, at sagen kan indeholde elementer af tvivlsom forsknings praksis, jf. lov om videnskabelig uredelighed m.v. § 17.

6. Tidsfrister for anmeldelse af sager til Praksisudvalget

En sag skal rejses inden rimelig tid efter, at det påklagede forhold er begået, og Praksisudvalget kan normalt ikke behandle klager over forhold, der er mere end 5 år gamle – i sager om verserende rygter må forholdet ikke have været klager bekendt i mere end 6 måneder.

7. Afvisning af anmeldelser til Praksisudvalget

Praksisudvalget kan afvise at behandle en sag, hvis klagen findes åbenbart grundløs, eller hvis sagen ikke findes at have betydning for de formål, som Praksisudvalget skal varetage, dvs. styrke troværdigheden og integriteten i dansk forskning.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler, som nævnt ovenfor, sager om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget oversender sager, som efter en konkret vurdering findes at rumme elementer af videnskabelig uredelighed til nævnet.

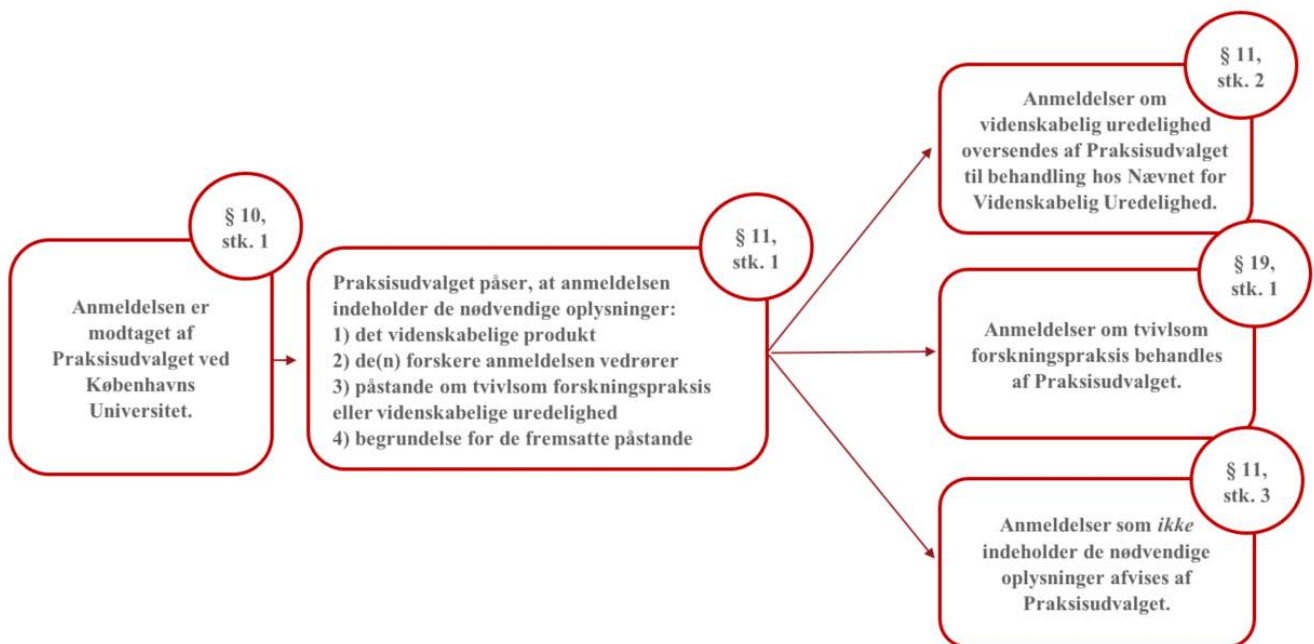
Praksisudvalget kan efter lov om videnskabelig uredelighed m.v. afvise at oversende sager til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvis anmeldelsen ikke indeholder de efter loven krævede oplysninger.

8. Behandling af anmeldelser til Praksisudvalget

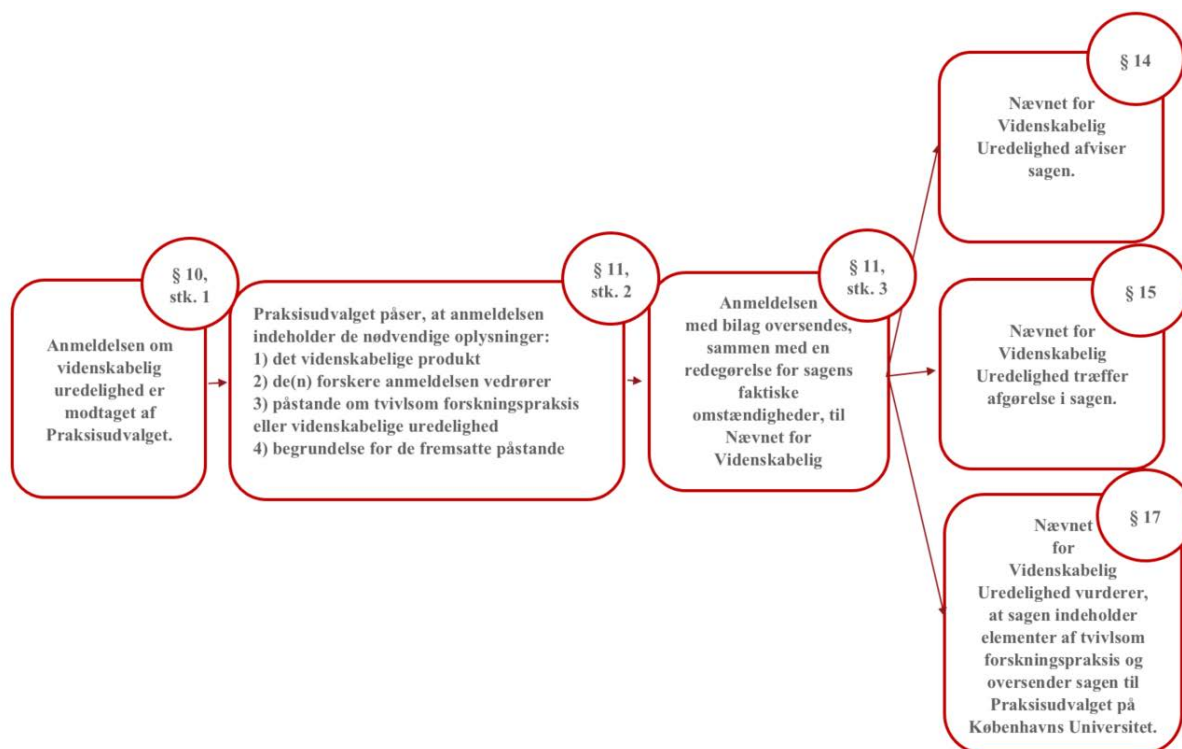
Anmeldelser til Praksisudvalget håndteres i overensstemmelse med reglerne i lov om videnskabelig uredelighed m.v. og reglerne i forvaltningsloven.

Nedenfor er til illustration indsat flowdiagrammer, som illustrerer sagsflowet ved henholdsvis Praksisudvalget ved Københavns Universitet og ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

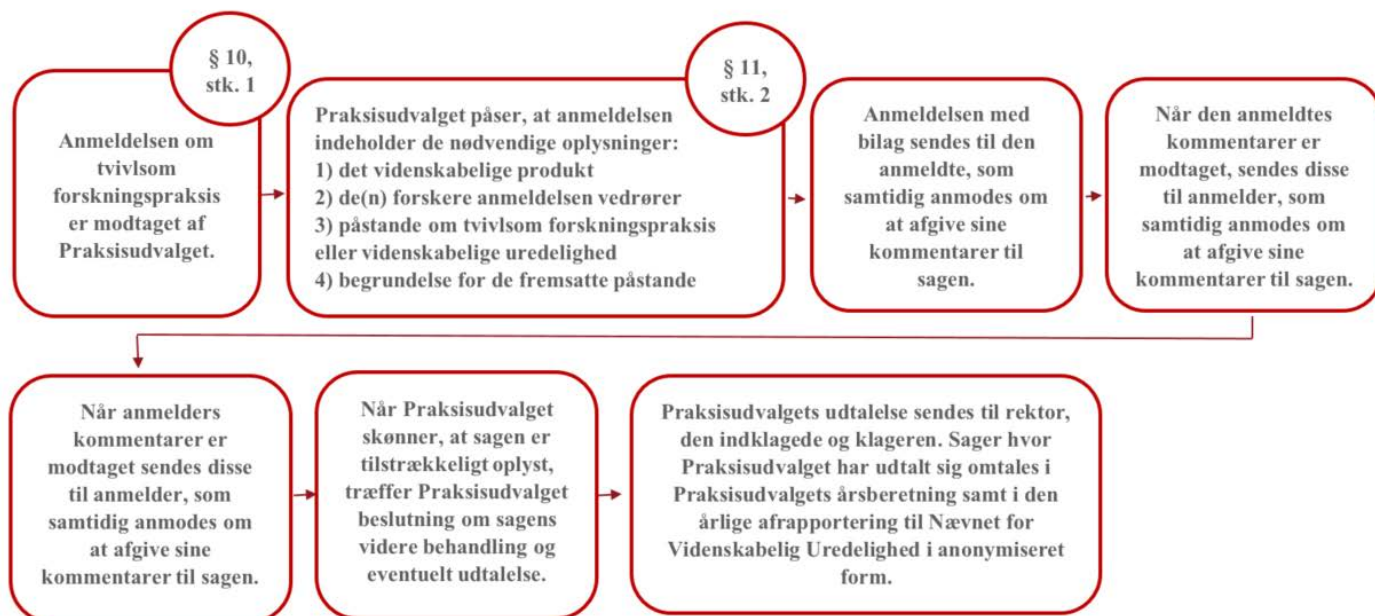
a) Modtagelse af nye anmeldelser til Praksisudvalget ved Københavns Universitet

b) Sagsbehandlingen ved anmeldelser om videnskabelig uredelighed.

c) Anmeldelser vedrørende tvivlsom forskningspraksis:

Praksisudvalgets sager behandles efter reglerne i lov om videnskabelig uredelighed m.v., samt reglerne i forvaltningsloven.

9. Praksisudvalgets håndtering af personoplysninger

Københavns Universitet er dataansvarlig for de personoplysninger, som Praksisudvalget modtager og indhenter i forbindelse med behandlingen af Praksisudvalgets sager efter lov om videnskabelig uredelighed m.v.

Personoplysningerne behandles efter reglerne i databeskyttelsesforordningen³ og databeskyttelsesloven⁴.

Praksisudvalget vil i forbindelse med sagens behandling indhente de oplysninger der er nødvendige for sagens behandling, dette vil almindeligvis være oplysning om CPR-nummer, navn, adresse, ansættelsesforhold, uddannelse og e-mailadresse.

Det betyder, at Københavns Universitet kan registrere, behandle og udveksle oplysninger med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed og sagens parter med henblik på at behandle sagen efter lovgivningen. Det betyder tillige, at parter i sager ved Praksisudvalget som udgangspunkt har ret til at få indsigt i de oplysninger Københavns Universitet behandler om parten selv og ret til at gøre indsigelse mod, at oplysningerne behandles.

Praksisudvalgets sekretariat kan kontaktes på følgende måde:

- *Via e-boks (digital post) til: Københavns Universitet, CVR-nummer: 29 97 98 12, att.: Praksisudvalgets sekretariat*
- *Via sikker e-mail til: rektorsekretariatet@adm.ku.dk, att.: Praksisudvalgets sekretariat*
- *Via almindelig post til: Rektorsekretariatet, Nørregade 10, PO BOX 2177, 1077 København K, att.: Praksisudvalgets sekretariat*

³ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/679 af 27. april 2016

om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

⁴ Lov nr. 502 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger af 23. maj 2018

Københavns Universitet har en databeskyttelsesrådgiver, som parter i sager ved Praksisudvalget kan kontakte, ved spørgsmål om behandlingen af personoplysninger. Databeskyttelsesrådgiveren kan kontaktes på adressen databeskyttelsesraadgiver@adm.ku.dk

*Udvalget vedr. god videnskabelig praksis
(Praksisudvalget)
2019*

*Københavns Universitet
Nørregade 10, Postboks 2177
1017 København K*

5. Praksisudvalgets konference den 16. september 2019

Praksisudvalget afholdt den 16. september 2019 konferencen ”Studerende i forskning på Københavns Universitetets BA- og KA-uddannelser”.

Formålet med konferencen var at inspirere til øget inddragelse af studerende i forskning og samtidig kortlægge og foreslå løsninger på de problemstillinger vedrørende god videnskabelig praksis, som dette kan give anledning til. Med hensyn til det sidste blev der fokuseret på temaerne ”Forfatterskab og ejerskab til data” samt ”datamanagement”.

Nedenfor gengives (a) beskrivelse af konferencen, som var vedlagt som bilag til invitationerne, (b) det endelige program, som tillige kan findes på Praksisudvalgets hjemmeside samt (c) en opfølgning på mødet, i form af Praksisudvalgets brev af 10. december 2019 til prorektor.

a) Beskrivelse af konferencen (vedlagt invitationerne)

Udvalget vedrørende god videnskabelig praksis på Københavns Universitet (Praksisudvalget) inviterer til konference om studerende i forskning på Københavns Universitets BA- og KA-uddannelser.

Konferencen afholdes som led i Praksisudvalgets almindelige forpligtelse til at tage initiativ til, at der foregår en drøftelse af normerne for god videnskabelig praksis.

Forskning er grundlaget for og hjertet i det moderne universitets virke. Særkendet ved universitetsuddannelserne er den forskningsbaserede undervisning. I lyset af det, er det vigtigt at involvere de studerende i forskning – hvad enten de skal bruge deres uddannelse uden for forskningsverdenen, eller de vælger en forskerkarriere.

Det fremgår tillige af Københavns Universitets strategi, "Talent og samarbejde", for universitets udvikling frem til 2023, at Københavns Universitet blandt andet vil fokusere på områderne "uddannelse med tættere kobling til forskning og praksis", samt "tiltrækning, udvikling og fastholdelse af videnskabeligt talent".

Målet med konferencen er at inspirere til øget inddragelse af studerende i forskning og samtidig kortlægge og foreslå løsninger på de problemstillinger vedrørende god videnskabelig praksis, som dette kan give anledning til. Med hensyn til det sidste vil der blive fokuseret på temaerne "Forfatterskab og ejerskab til data" samt "datamanagement".

Afsluttende vil der være en fælles drøftelse af det videre arbejde med at inddrage de studerende i forskning på en måde, så det sikres at forskningsintegriteten er i højsædet.

b) Program til Praksisudvalgets konference

Studerende i forskning på Københavns Universitets BA- og KA-uddannelser

Konference mandag den 16. september 2019 kl. 14.00-17.00 i Festsalen, Frue Plads 4, 1017

København K

Ordstyrer: Professor og næstformand for Praksisudvalget Peter Sandøe

PROGRAM

Tid	Beskrivelse
14.00	Velkomst <i>Professor dr.jur. og formand for Praksisudvalget Thomas Riis</i>
14.05	Indledning – den studerende i forskning <i>Prorektor og professor Bente Stallknecht</i>
14.15	Tema 1: Involvering af den studerende i forskning <i>Lektor Gitte Buch-Hansen, Afdeling for bibelsk eksegesi, Det Teologiske Fakultet</i> <i>Undervisningsassistent Mikkel Thunestvedt Hansen, Biomedicinsk Institut, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet</i>
14.45	Tema 2: Forfatterskab og ejerskab til data <i>Professor og næstformand i Praksisudvalget Peter Sandøe, Institut for Fødevarer og Ressourceøkonomi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet</i> <i>Studererambassadør Bo Gad Køhlert, Københavns Universitet</i> <i>Professor dr.jur. Mads Bryde Andersen, Det Juridiske Fakultet</i>
15:30	Pause
15.45	Tema 3: Ejerskab til data og datamanagement <i>Databeskyttelsesrådgiver Lisa Ibenfeldt Schultz, Københavns Universitet</i> <i>Professor Brian Vinter, Niels Bohr Institutet, Det Natur- og biovidenskabelige Fakultet</i> <i>Vicedirektør KU-IT Klaus Kvorning Hansen, Fællesadministrationen</i>
16.30	Spørgsmål efterfulgt af plenumdebat
16.50	Afrunding ved ordstyreren
17.00	Lettere traktement

c) Praksisudvalgets brev af 10. december 2019 til prorektor

Af Thomas Riis, professor dr.jur., formand for Praksisudvalget

Praksisudvalget vil hermed gerne følge op på Praksisudvalgets konference af 16. september 2019 vedrørende studerendes deltagelse i forskning på Københavns Universitets bachelor- og kandidatuddannelser.

Under konferencens afsluttende del anmodede du Praksisudvalget om at være behjælpelig med afklaring af nogle af de spørgsmål, der blev drøftet på konferencen.

Det vil Praksisudvalget gerne. Vi kan foreslå to emner, som det ville være muligt for os at følge op på:

- 1. De studerendes ret til at publicere og på anden måde råde over data i forbindelse med projekter udført i samarbejde med forskere på KU*
- 2. Krav om god praksis i forbindelse med data management, når studerende bedriver eller deltager i forskning på KU*

Praksisudvalget ser frem til din tilbagemelding på forslaget.

6. Praksisudvalgets medlemmer

Navn	Titel	Enhed
<u>Mads Bryde Andersen, formand</u> Udpeget 11. december 2019	Professor	Det Juridiske Fakultet
<u>Gertrud Jørgensen</u> Genudpeget 23. september 2019	Professor	Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
<u>Inge Kryger Pedersen</u> Udpeget 1. juni 2019	Lektor	Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Udpegning afventede ved årets udgang		Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
<u>Gunner Lind</u> Udpeget	Professor	Det Humanistiske Fakultet
<u>Jesper Høgenhaven</u> Udpeget	Professor	Det teologiske Fakultet
<u>Jens Lykkesfeldt</u> Genudpeget 11. april 2020	Professor	Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
<u>Merete Nordentoft</u> Udpeget 11. december 2019	Professor	Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Praksisudvalgets medlemmer udpeges af de akademiske råd for en periode af 3 år, jf. § 4, stk. 2 og 3 i de for udvalget gældende regler "Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed". Udvalget udpeger selv formand og næstformand blandt sine medlemmer. Genudpegning kan finde sted.

Årsberetning 2019

Udvalget vedr. ansvarlig forskningspraksis
(Praksisudvalget)

Københavns Universitet
Nørregade 10, Postboks 2177
1017 København K